

Anteckningar efter dialogmöte om kommande vattenskyddsområde i Roma

Ett informations- och dialogmöte hölls på Lövsta måndagen den 1 juni om kommande vattenskyddsområde och föreskrifter för Romas kommunala grundvattentäkter. 11 intresserade deltog. Förutom fastighetsägare, lantbrukare mm deltog även en representant för Gothemsåns vattenråd.

Länsstyrelsen i samarbete med Regionen driver ett projekt för att stärka dialogprocessen vid införande av nya vattenskyddsområden varför båda parter deltog.

Ann-Sofi Lindskog, Teknikförvaltningen
Jonas Aaw, Teknikförvaltningen
Claudia Castillo, Samhällsbyggnadsförvaltningen
Frida Eklund, Länsstyrelsen
Sven Sandström, Kebbe och Sandström AB, moderator

Efter det att Ann-Sofi Lindskog hälsat alla välkomna berättade Frida Eklund om varför det behövs vattenskyddsområden. Enligt EU:s Ramdirektiv för vatten samt dricksvattendirektivet skall samtliga allmänna vattentäkter senast år 2015 ha ett vattenskyddsområde. Förutom krav från EU så är vattenskyddsområden till för att skydda vattenresursen och långsiktigt trygga en god dricksvattenkvalitet. Ett vattenskyddsområde skyddar vattnet mot akuta och långsiktiga förändringar.

Jonas Aaw berättade att i nuläget används de 2 brunnarna på Roma Busarve 1:37 (nordväst om Roma samhälle) samt en nyare brunn på Roma Kloster 1:37 (klosterbrunnen, brunn intill det nya servicehuset). Vattenkvaliteten i dessa är hyfsad men det förekommer bakterier i råvattnet och även salt i viss mån i klosterbrunnen. Roma vattenverk försörjer Roma och Dalhems samhälle. Vattenförbrukningen är ca 200-250 m³/dygn. Totalt finns det möjlighet att ta ut närmare 400 m³/dygn vilket innebär att närmare 200 hushåll till skulle kunna anslutas.

En deltagare undrade hur stor del av förbrukningen som går till industri? Jonas Aaw menar att det är en liten del av totalförbrukningen.

Någon undrade när kyrkbyn ska anslutas till kommunalt avlopp. Enligt VA-planen planeras utbyggnad ske 2017. Det var vid mötet oklart hur stort område som avses anslutas.

Claudia Castillo informerade om hur vattenskyddsområden avgränsas och även om vilka möjliga riskkällor som finns allmänt och i Romaområdet. I Romaområdet finns det mycket jordbruksmark och några få större djurhållare. Det finns lite skogsbruk. Det finns ett antal sk miljöfarliga verksamheter. Dessa är koncentrerade till Roma samhälle. Det finns likaså ett antal objekt i länsstyrelsens register över eventuellt förorenade områden. Bl a finns flera bensinstationer, en f d kemtvätt samt det f d sockerbruket. Utanför verksamhetsområde för kommunalt avlopp finns det en hel del enskilda avlopp. Det kan även finnas en del cisterner.

En deltagare menar att villacisterner har tagits ur bruk i många fall då oljeuppvärmningen blivit för kostsam. Istället sker uppvärmning med pellets, jord- eller bergvärme. Jordvärme fungerar bra i Romaområdet då det finns tjocka marklager.

Någon undrar hur långt borta Södervägs brädgård i Vall ligger. På mötet konstaterades att det är långt bort och att ingen påverkan kan ske i Roma. Vid kontroll efter mötet noterades det att det är ca 7 km:s avstånd. En annan deltagare påtalar att Trafikverket fortfarande har en fastighet i samhället för vägunderhåll. Deltagarna tror inte att saltning av enskilda vägar m m förekommer.

Representant för vattenrådet påtalade att det är vid missväxt, d v s när det regnat för mycket eller vid torka, som det märks ett näringsläckage till Gothemsån.

Förekomst av egen biltvätt diskuterades. En deltagare säger att det förekommer men då på gräsmatta. En lantbrukare undrar när det ställs krav på spolplatta och oljeavskiljare. Claudia Castillo svarade att det beror på i vilken omfattning avspolning/tvätt kommer att ske på en plats. För en yrkesmässig omfattning är det en bra skyddsåtgärd att rena vattnet i en slam- och oljeavskiljare.

Claudia Castillo berättade vidare om vilken skyddsnivå som rekommenderas i Naturvårdsverkets allmänna råd om vattenskyddsområden (NFS 2003:16) för petroleumprodukter, bekämpningsmedel, växtnäringsämnen, bark/timmer mm, avloppsvatten, upplag av snö och avfall, asfalt mm, täkter, schaktning, energianläggningar, vattenbrunnar och miljöfarlig verksamhet.

Störst reaktion bland deltagarna blev det vid information om att de allmänna råden anger att det bör vara förbud mot bekämpningsmedelshantering i primär zon. En lantbrukare menade att vilka markförutsättningar det finns på platsen borde vara betydelsefullt samt om det tidigare har hittats bekämpningsmedelsrester i de kommunala täkterna. Krav på kemikaliehantering har även ökat betydligt med åren inom lantbruket. Jonas Aaw svarar att det har förekommit bekämpningsmedelsrester i dricksvattnet men att det nog var ett antal år sedan. Claudia Castillo påtalade att föreskriftsnivån ska vara den som behövs i det enskilda fallet. Om ett område är mycket sårbart kan föreskriftsnivån vara högre och i ett område som är mindre sårbart kan föreskriftsnivån vara lägre. Markförutsättningarna i området har stor betydelse.

Vid framtagande av skyddsområde och föreskrifter används de uppgifter som finns tillgängliga efter t ex provpumpning, jordartskarta, berggrundsinformation mm. Hur väl uppgifterna stämmer med hur det faktiskt ser ut kan variera. Det är därför viktigt att lokal information som kan vara viktig lämnas av t ex markägare.

En lantbrukare undrade om möjlighet till ersättning om verksamheten inte kan bedrivas som tidigare eller om fastighetsvärdet sjunker p g a att det blir vattenskyddsområde. Claudia Castillo svarar att det i bestämmelserna (31 kap miljöbalken) anges att om vattenskyddsföreskrifterna leder till att den pågående markanvändningen avsevärt försvåras så kan man ha rätt till ersättning. Detta prövas i domstol. Det står inget om ersättning vid sänkt fastighetsvärde.

Någon undrar hur lång tid det tar att behandla en ansökan/anmälan. Claudia Castillo säger att det på ett ungefär kan röra sig om ca 6 veckor.

Slutligen informerade Claudia Castillo om hur processen ser ut vid införande av ett vattenskyddsområde, från det att ansökan tas fram, till dess att beslut kan fattas. Det är många steg i processen vilket gör att det tar tid. Nu efter detta möte tar regionen med sig de synpunkter som har lämnats och under sommaren/hösten 2015 kommer en ansökan om nytt vattenskyddsområde och föreskrifter tas fram. Därefter kommer formell kommunikering/samråd ske av förslaget till ansökan. Det innebär att ansökan kommer att skickas ut till alla fastighetsägare och andra, t ex arrendatorer, inom förslaget skyddsområde samt till ett antal myndigheter. Alla får då tillfälle att lämna skriftliga synpunkter. Till fastighetsägare mm skickas ansökan tillsammans med ett föreläggande med delgivning eftersom det finns krav på att regionen ska kunna visa att alla fastighetsägare faktiskt har fått ta del av ansökan och fått möjlighet att lämna synpunkter. Det kommer även att ordnas ett nytt möte där information ges om förslaget och där diskussion kan ske kring förslagen ansökan. Beslut om vattenskyddsområde och föreskrifter kan tidigast tas av Regionfullmäktige under våren 2016.

Noterat av Claudia Castillo